

Digitaliseringsstrategi

Region Gotland 2026-2030

Fastställt av regionfullmäktige

Framtagen av regionstyrelseförvaltningen

Datum 2026-09-21

Gäller 2026-2030

Ärendenr RS 2026/1425

Version 1.1

Digitalisering: ”Den samhällsprocess där olika former av IT-stöd integreras allt tätare i verksamheter och påverkar dem i grunden”¹

¹ Regeringen och SKR: Vision e-hälsa 2025

Inledning

Digitaliseringen är en avgörande förändringsfaktor i vår tid som håller på att förändra vårt samhälle i grunden på ett sätt som är lika omvälvande som en gång den industriella revolutionen. För Region Gotland innebär digitaliseringen både unika möjligheter och specifika utmaningar som ö-region.

Region Gotland har följande verksamhetsidé:

"Vi ska utifrån vårt ansvar som kommun och region leverera kostnadseffektiv välfärd och rättssäker service med hög tillgänglighet, valfrihet och god kvalitet till fast boende, besökare och näringsliv på Gotland. Region Gotland ska vara drivande i att skapa en trygg och hållbar utveckling över hela ön."

Den framtagna digitaliseringsstrategin syftar till att beskriva hur digitaliseringen ska användas för att bidra till att Region Gotlands utveckling i enlighet med verksamhetsidén. Strategin har strukturerats enligt samma modell som Sveriges digitaliseringsstrategi 2026-2030 för att säkerställa samstämmighet med nationella mål och principer.

Strategin vänder sig i första hand till förtroendevalda, regionledning, förvaltningsledningar, övriga chefer, digitaliseringsstrateger, objektsägare, objektsförvaltare och verksamhetsutvecklare. Detta innefattar även koncernens bolag där det är tillämpligt.

Mål för digitaliseringsstrategin

Övergripande mål

Region Gotlands digitala omställning ska ge ökad medborgarnytta, bättre välfärd, stärkt konkurrenskraft, höjd säkerhet och minskad administration med fokus på Gotlands unika förutsättningar som ö-region.

Strategiska mål

Digital kompetens: Region Gotland ska stärka medarbetarnas och medborgarnas digitala kompetens för att öka den digitala inkluderingen och förbättra verksamhetens effektivitet.

Digitalisering av näringslivet: Gotlands näringsliv ska stärkas genom digitala tjänster som överbryggar geografiska avstånd och skapar nya möjligheter.

Digitalisering av den offentliga förvaltningen: Region Gotland ska erbjuda tillgängliga, trygga och användarvänliga digitala tjänster med fokus på medborgarnas och medarbetarnas behov.

Digitalisering av välfärden: Region Gotland ska leverera säker, effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster som frigör tid för kärnverksamhet.

Konnektivitet och hållbarhet: Region Gotland ska ha tillförlitlig digital infrastruktur som möjliggör hållbar utveckling över hela ön.

Horisontella mål

AI och ny teknik: Region Gotland ska använda AI och framväxande tekniker för att skapa samhällsnytta, effektivitet och innovation.

Data: Region Gotland ska ha en säker och effektiv datahantering som möjliggör innovation, transparens och evidensbaserat beslutsfattande.

Säkerhet: Region Gotland ska ha en stor digital motståndskraft och en hög informationssäkerhet som skyddar medborgare, medarbetare och verksamhet.

Digital kompetens

Nuläge och utmaningar

Som ö-region står Region Gotland inför specifika utmaningar när det gäller att attrahera och behålla kompetent personal. Samtidigt skapar digitaliseringen nya krav på kompetens hos både medarbetare och medborgare. Många medarbetare behöver stöd för att utveckla sina digitala färdigheter, samtidigt som medborgare kan riskera att hamna i ett digitalt utanförskap.

Den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning, tillsammans med den del av befolkningen som har mindre digital vana, innebär särskilda utmaningar för digital inkludering. Samtidigt finns det stora möjligheter att använda digitala lösningar för att överbrygga geografiska avstånd och skapa mer jämlika förutsättningar.

Delmål och åtgärder

Delmål 1: Alla medarbetare inom Region Gotland ska ha grundläggande digital kompetens som möjliggör effektiv användning av digitala verktyg och tjänster.

Åtgärder:

- Genomföra kompetensinventering av digitala färdigheter
- Utveckla utbildningsprogram för olika kompetensnivåer
- Skapa mentorskap och stödstrukturer för kompetensutveckling

Delmål 2: Region Gotland ska aktivt främja digital inkludering för alla medborgare, särskilt användargrupper med mindre digital vana eller användargrupper med behov av digital anpassning.

Åtgärder:

- Utveckla allmänna stödtjänster för digital inkludering via exempelvis bibliotek och medborgarcentra
- Utveckla riktade insatser för användargrupper med behov av särskilt stöd
- Samverka med civilsamhället för att nå fler medborgare
- Aktivt arbeta med tillgänglighetskrav och uppföljning av efterlevnaden av kraven, vid upphandling och implementering av digitala tjänster.

Delmål 3: Region Gotland ska ha specialistkompetens inom strategiska digitaliseringsområden.

Åtgärder:

- Rekrytera och behålla nyckelkompetenser inom digitalisering
- Utveckla partnerskap med akademi och näringsliv för kunskapsutbyte
- Skapa karriärvägar inom digitaliseringsområdet

Digitalisering av näringslivet

Nuläge och utmaningar

Gotlands näringsliv präglas av små och medelstora företag inom turism, jordbruk, kreativa näringar och tekniksektorn. Den geografiska isoleringen kan vara både en utmaning och en möjlighet. Digitala lösningar kan hjälpa företag att nå nya marknader och effektivisera sina processer, men givet företagets storlek är det sannolikt att många företag saknar resurser och kunskap för att genomföra digital transformation.

Delmål och åtgärder

Delmål 1: Gotlands företag ska ha tillgång till digital infrastruktur och stöd som möjliggör tillväxt och innovation.

Åtgärder:

- Säkerställa god bredbandstäckning på hela Gotland
- Erbjuder rådgivning och stöd för digital transformation
- Möjliggöra digitala plattformar för företagsservice

Delmål 2: Region Gotland ska främja digitala innovationer och företagande genom strategiska partnerskap och satsningar.

Åtgärder:

- Stödja utvecklingen av digital infrastruktur för företag
- Skapa mötesplatser för kunskapsutbyte och samverkan
- Utveckla Gotland som testbädd för digitala lösningar

Digitalisering av den offentliga förvaltningen

Nuläge och utmaningar

Region Gotland strävar efter att ha en tillgänglig offentlig förvaltning, och har påbörjat digitaliseringen genom medborgartjänster och digital service. Däremot kvarstår utmaningar med fragmenterade system och bristande integrationsmöjligheter. Många tjänster kräver fortfarande fysisk närvaro eller komplicerade processer. Medborgarnas förväntningar på digitala tjänster ökar samtidigt som kraven på säkerhet och tillgänglighet växer.

Delmål och åtgärder

Delmål 1: Region Gotland ska erbjuda tillgängliga, trygga och användarvänliga digitala tjänster med fokus på medborgarens behov.

Åtgärder:

- Utveckla en gemensam digital ingång för regionens tjänster
- Implementera "Mina sidor"-lösningar för transparens i ärendehantering
- Säkerställa att alla digitala tjänster är tillgängliga och användarvänliga

Delmål 2: Region Gotlands IT-system ska vara sammanhållna och interoperabla för att möjliggöra effektiv verksamhet.

Åtgärder:

- Bygga gemensam IT-infrastruktur och digitala plattformar
- Implementera systemintegration via central plattform
- Använda öppna standarder för säkrad interoperabilitet

Delmål 3: Region Gotland ska ha en datadriven förvaltning som använder AI och automation för ökad effektivitet.

Åtgärder:

- Utveckla AI-lösningar för automatisering av rutinprocesser
- Skapa förutsättningar för evidensbaserat beslutsfattande
- Modernisera äldre system och processer

Digitalisering av välfärden

Nuläge och utmaningar

Region Gotland ansvarar både för hälso- och sjukvård och kommunal välfärd. Den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning samtidigt som färre personer är i arbetsför ålder skapar stora utmaningar. Digitalisering kan bidra till att effektivisera vården och omsorgen samt frigöra tid för kärnverksamhet.

Delmål och åtgärder

Delmål 1: Region Gotland ska erbjuda säkra digitala välfärdstjänster som är tillgängliga för alla medborgare.

Åtgärder:

- Utveckla digitala hälso- och vårdtjänster
- Implementera e-hälsolösningar och telemedicin
- Säkerställa digital tillgänglighet för alla medborgare

Delmål 2: Med hjälp av ny teknik, såsom AI, ska medarbetare kunna lägga mindre tid på administration och få mer tid över för omsorgsskapande och patient- och brukarnära arbete.

Åtgärder:

- Automatisera administrativa processer inom vård och omsorg
- Utveckla AI-stödd diagnostik och behandlingsplanering
- Möjliggöra för interoperabla system som minskar dubbelarbete

Delmål 3: Region Gotland ska samverka nationellt för att utveckla välfärdstjänster och dra nytta av gemensamma lösningar.

Åtgärder:

- Ansluta till nationella digitala infrastrukturer som Ena
- Delta i utvecklingen av nationell vårdförmedling
- Implementera säker digital kommunikation (SDK)

Konnektivitet och hållbarhet

Nuläge och utmaningar

Som ö-region är Region Gotland särskilt beroende av tillförlitlig konnektivitet både internt på ön och i förhållande till fastlandet. Digital infrastruktur är avgörande för att möjliggöra modern välfärd, näringsliv och samhällsservice. Samtidigt kan digitaliseringen bidra till miljömässig hållbarhet genom att minska behovet av fysiska resor.

Delmål och åtgärder

Delmål 1: Alla delar av Gotland ska ha tillgång till snabb och tillförlitlig internetuppkoppling som möjliggör digital delaktighet.

Åtgärder:

- Säkerställa bred täckning av fibernät över hela ön
- Möjliggöra redundanta förbindelser för ökad säkerhet
- Samverka med operatörer för förbättrad fiber- och mobiltäckning

Delmål 2: Digitaliseringen ska bidra till Gotlands miljömål och hållbar utveckling.

Åtgärder:

- Minska miljöpåverkan genom digitala alternativ till resor
- Utveckla smart infrastruktur för energi och transport
- Använda data för miljöövervakning och hållbarhetsanalys

Delmål 3: Region Gotland ska ha motståndskraftig digital infrastruktur som fungerar även under kriser.

Åtgärder:

- Bygga redundans i kritiska system
- Utveckla beredskapsplaner för cyberattacker
- Säkerställa backup-lösningar och snabb återställning

Vägledande principer

Följande principer ska genomsyra Region Gotlands digitaliseringsarbete:

1. **Digital inkludering och Universell utformning**- Alla digitala lösningar utformas från projektstart enligt principen om universell utformning och uppfyller gällande tillgänglighetskrav, oavsett funktionsvariation, ålder eller teknisk kompetens
2. **Öppna och delade data** - Data tillgängliggörs för innovation och transparens
3. **Samverkan mellan digitalisering och verksamhet** - Tät samverkan i utvecklingsprojekt
4. **Gemensamma digitala plattformar** - Lösningar byggs på gemensam IT-infrastruktur
5. **Systemintegration via central plattform** - Informationsutbyte sker via gemensam integrationsplattform
6. **Öppna standarder** - Interoperabilitet skapas genom öppna standarder
7. **Tjänsteorienterade lösningar** - Information tillhandahålls som modulära tjänster
8. **Strukturerat systeminförande** - Process för införande av ny IT-teknik tillämpas
9. **Objektsförvaltningsmodell** - Alla IT-system och digitala tjänster förvaltas enligt den regiongemensamma förvaltningsmodellen
10. **Organisationsöverskridande samarbete** - Samverkan med andra organisationer prioriteras för att motverka stuprör
11. **Informationssäkerhet** - Ledningssystem för informationssäkerhet följs

Uppföljning och genomförande

Uppföljning

Region Gotland ska följa upp digitaliseringsstrategins genomförande genom:

- **Årlig uppföljning** av strategiska mål och delmål
- **Kvalitativa och kvantitativa indikatorer** för att mäta framsteg
- **Regelbunden rapportering** till regionfullmäktige och regionstyrelse **enligt ordinarie årshjulsprocess**
- **Benchmarking** mot andra regioner, kommuner och nationella mål
- **Medborgar- och företagsundersökningar** för att mäta nöjdhet med digitala tjänster

Genomförande

Årlig digitaliseringsplan: En årlig regiongemensam plan ska tas fram som konkretiserar vilka mål som ska prioriteras samt hur målen ska uppnås. ~~Planen revideras och fastställs av regiondirektören.~~

Styrning och organisation:

- Regionstyrelsen har övergripande ansvar för strategins genomförande
- Digitaliseringsavdelningen koordinerar genomförandet via digitaliseringsnätverket
- Förvaltningarna/Bolagen ansvarar för implementation inom sina områden

Resurser och finansiering:

- Digitaliseringsinvesteringar ska inkluderas i ordinarie budgetprocess
- Kostnadsbesparingar genom digitalisering ska i så stor mån som möjligt återinvesteras i utveckling
- Samfinansiering med nationella program ska eftersträvas

Kompetensutveckling:

- Kontinuerlig kompetensutveckling för medarbetare
- Rekrytering av nyckelkompetenser
- Kunskapsutbyte, både inom den egna organisationen och med andra organisationer

Beslutsnivåer samt giltighetstid

- Huvuddokument: **Digitaliseringsstrategi för Region Gotland 2026 – 2030:** har fastställts av regionfullmäktige den xx xxxx 2026. Den är giltig t o m 2030-12-31
- Årlig plan: **Digitaliseringsplan Region Gotland**
Planen visar hur målen i strategin ska uppnås
Revideras samt fastställs årligen av regiondirektören.